

Grob naše velike naučnice u

Nema spomen- Marić-Ajnštajn

Grob Mileve Marić-Ajnštajn na cirihskom groblju „Nordhaim“ i dalje je neobebežen. Petar Stojanović, član Teslinog memorijalnog udruženja u Švajcarskoj, (čije je sedište u Njujorku) zadužen za Istočnu Evropu, za „Blic“ kaže da je početkom prošlog meseca održan pomen povodom 60. godišnjice Milevine smrti (umrla je 4. 8. 1948) koje su prisustvovali poštovaoci njenog dela, predstavnici crkve, ljudi iz dijaspore. Stojanović dodaje da, uprkos dogovorima i obećanjima države Srbije, spomen-ploča nije postavljena, a ni potomci nisu zainteresovani da urade.

Petar Stojanović

Pomen Milevi Marić na 60. godišnjicu njene smrti (crni krstić je mesto gde treba da bude obeležje)

Zbog promena u ministarstvu dijaspore grob poznate naučnice ostao bez spomen-obeležja

Petar Stojanović (rođen u Austriji, živi i radi u Švajcarskoj) napominje da ni on lično, uprkos poštovanju Milevinog dela i činjenici da je 2004. pronašao gde se nalaze njeni zemni ostaci, a ni društvo „Tesla Society Schweiz“ nisu ovlašteni da postavljaju spomen-ploču „jer nismo ni država Srbija, a ni Milevina porodica“.

Prisetimo se („Blic“ je o tome pisao u maju 2007), gospodin Stojanović je ukazivao na nemarnost države prema velikoj naučnici, podsećao da je (iz tadašnje perspektive) krajnje vreme da se kako dolikuje obeleži njena

60. godišnjica smrti.

„Ministarka dijaspore Milica Čubrilo se vrlo angažovala“, kaže Stojanović (proletos je na konferenciji za novinare i najavila da će ploča za godišnjicu biti postavljena, prim. nov.) i dodaje: „Moram da kažem da se uz bivšu ministarku Čubrilo veoma trudila i gospođa Jelena Smiljković, tetka Novaka Đokovića, tadašnji poverenik dijaspore koja živi u Zenici. Ali, čelnici tog ministarstva su smenjeni promenom vlade i priča opet počinje ispočetka; od starog ministarstva do novog i nazad,

pričaj, objašnjavaju... Prolazio sam to već par puta, slao kompletnu dokumentaciju, a od spomen-ploče - ništa. Stvarno ne razumem! U Austriji, gde sam rođen, a i u drugim zemljama menjaju su se i ministri i pomoćnici, ali se poslovi završavaju. Dakle, decembra 2006. grad Cirihi je dao sve potrebne papire, dokumenta, dozvole, ali sa Beogradom, odnosno Srbijom stvari nikako da se reše. Sa gospodinom Gubertom Meinradom, zaduženim za spomenika grada Ciriha, kontaktirao sam početkom avgusta da

se dogovorimo precizno oko pozicije za ploču na Nordihemu. Ali trebalo je da dođe neko od državnih zvaničnika radi preciznih dogovora, ploču treba da plati Srbija; i to je sve. Doduše, kad razmišljam zašto to nikako da se uradi, pomislim da to zapravo niko i ne želi i neće, jer uz ploču tu ima i dodatnih poslova i troškova oko organizacije puta, svečanosti...“

Stojanović priča da je svojevremeno, uoči proslave godišnjice teorije relativiteta (2005. godina), grupa uglednih svetskih fizičara

Cirihu i dalje je bez obeležja

ploče za Milevu

Mileva i Albert Ajnštajn

razgovarala o Ajnštajnu, njegovim dostignućima, završavši. Mnogi su, kaže, govorili da „mu je žena odradila ključni i najveći deo posla“. Zapitkivali su ga, veli, za njegovo srpsko poreklo, napominjući da u njihovim zemljama i mnogo manje zaslužni imaju dostojna obeležja.

Tako, veli, lično nema nikakve koristi od tolikog iscrpljivanja i angažmana oko Milevine spomen-ploče, naprotiv, samo troši svoje vreme i sredstva, i dalje mu je veoma stalo da se ta stvar reši. Kontaktirao je, kaže, i sa njenim potomcima koji nisu

naročito zainteresovani za bakinu spomen-ploču. „Od sina Hansa-Alberta Ajnštajna (koji je umro 1973. u Americi) Mileva ima unuka Berharda Ajnštajna, koji danas živi u Bernu i sa kojim sam se sreo aprila 2005. godine. Penzioner je (rođen 10. jula 1930), živi sa suprugom Doris, ima petoro dece. Lepo govori o baki, ali ne smatra da treba posebno da se angažuje oko spomen-ploče. Mladi Milevin sin, Eduard Ajnštajn bio je bolestan od šizofrenije, umro je 1965. i sahranjen na Hoengerberg groblju u

Cirihu. Njegov grob sam našao početkom januara ove godine, takođe je neobebežen. Na njemu je danas trava i poneki cvet.“

Maša Mišić, PR u Ministarstvu dijaspore, na pitanje o nepostavljenoj spomen-ploči na grobu velike naučnice, za „Blic“ kaže: „Kao što znate, promenila se vlast, pa su drugi projekti i poslovi bili u fokusu pažnje.“

Na opasku „Blica“ da li promena resornog ministra znači poništavanje prethodne odluke i, u ovom slučaju, odustajanje od spomen-ploče

na Milevinom grobu, Maša Mišić je odgovorila određeno, dodavši: „Naravno da će se i ovaj saziv ministarstva baviti tim pitanjem i posvetiti mu pažnju.“

Petar Stojanović podseća da je već više puta prolazio kroz istu situaciju i obećanja. Napominje, zatim, da iako priča o spomen-ploči Milevi Marić-Ajnštajn deluje kao „nemoguća misija“, on još uvek ne odustaje. „Često se pitam zar nikom u zemlji iz koje je potekla nije stalo do tako velike i zaslužne naučnice. Zašto? I kako je to moguće?“